

ถามไปมาก แต่ไม่ยากอย่างที่คิด

เรื่องนี้เป็นเรื่องสุดท้ายสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ นอกจากสรุปคดีวินิจัยที่ผมได้นำเสนอมาโดยตลอด ก็อยากจะทำให้ท่านได้รับทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนโทรศัพท์ไปปรึกษาการพิจารณาเมื่อได้รับคำขอ ข้อมูลข่าวสาร และการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีคำถามดี ๆ น่าสนใจครับ

๑. มีผู้ขอเอกสารที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่ได้ทำลายไปแล้ว

หากได้ทำลายถูกต้องตามระเบียบงานสารบรรณ ก็มีหนังสือตอบชี้แจงและถ่ายสำเนาบัญชีรายชื่อเอกสารที่ขอทำลายที่มีชื่อเอกสารที่เขาขอส่งไปให้ หากตอบว่าไม่มีเนื่องจากทำลายไปแล้ว โดยไม่มีหลักฐานรายชื่อเอกสารแสดงว่าได้ขอทำลายตามระเบียบ ถ้าเขาไม่เชื่อ ผู้ขอมีสิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้

๒. ขอเอกสารโครงการที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน ๒ กระทรวง ต้องขออนุญาตจากอีกกระทรวงหนึ่งหรือไม่

เมื่อเป็นเอกสารโครงการเดียวกันเนื้อหาเหมือนกัน หน่วยงานที่ได้รับคำขอและเป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแล ต้องเป็นผู้พิจารณาว่าจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่

๓. หน่วยงานจะขอเก็บหมายเลขหนังสือเดินทาง วีซ่า และหมายเลขสมาชิกสายการบินของพนักงานเพื่อสะดวกในการจัดการเรื่องไปต่างประเทศของพนักงาน เนื่องจากการเก็บเป็นครั้ง ๆ เมื่อพนักงานไปต่างประเทศ จะผิดพลาดเรื่องการพิมพ์ตัวเลขเอกสารดังกล่าว จะได้หรือไม่

เก็บได้ตามมาตรา ๒๓ (๑) ซึ่งกำหนดให้เก็บเพียงเท่าที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น แต่ขอให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ นี้โดยเคร่งครัด และระวังมาตรา ๒๔ ด้วยครับ

๔. ข้าราชการขอสำเนาข้อสอบพร้อมคำเฉลย แต่ได้เฉพาะกระดาษคำตอบของตัวเอง หน่วยงานแจ้งปฏิเสธว่า จ้างมหาวิทยาลัยออกข้อสอบ เก็บไว้เป็นคลังข้อสอบ

มีหนังสือปฏิเสธชัดเจนแล้ว ท่านก็ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันครับ แต่เรื่องนี้เคยมีแนววินิจฉัยไว้แล้วว่า หากเป็นคลังข้อสอบอาจให้เข้าตรวจดูพร้อมฟังคำชี้แจงแต่ไม่อนุญาตให้ถ่ายสำเนา

๕. ญาติผู้ป่วยขอรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้การรักษาญาติ จะให้ได้หรือไม่

เปิดเผยให้ได้ครับ เพราะเอกสารรายชื่อขึ้นเเว OPD ชื่อแพทย์พยาบาลเจ้าของไข้เป็นเอกสารที่เกิดจากการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ผู้ขอเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ปกติก็ติดไว้หน้าห้องอยู่แล้ว

๖. ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นขอเอกสารที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ อบต. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ ยังเป็นสภาตำบล โดยไม่แจ้งเหตุผล

การใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่ต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ต้องแจ้งเหตุผลครับ อยู่ที่ว่าข้อมูลข่าวสารที่เขาขอหน่วยงานมีเก็บอยู่หรือไม่ หากไม่มีก็ตอบชี้แจงไปและพยายามหาเอกสารเท่าที่มี ย้อนหลังไป โดยไม่ต้องจัดทำขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีเอกสารตามที่ได้รับคำขอ

เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๒๘ (๒) เพราะฉะนั้น มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ถาม/ตอบ ๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”